

## Advies sessie 1

---

|                 |                                                                                  |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Thema's:</b> | Gezond wonen en leven (1)<br>Een gezonde lokale economie (6)<br>Duurzaamheid (7) |
| <b>Datum:</b>   | 30 mei 2018 (Commissiekamer)                                                     |

---

Aan de gemeenteraad  
van Deurne

In sessie 1 heeft een afvaardiging van de raad beraadslaagd over bovengenoemde thema's.

### Opgave 1

Toerisme

Hoe kunnen we Deurne beter op de kaart zetten op het gebied van toerisme?

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: het buitengebied, de Groene Peelvallei, de AA, Zandbos, Soemeersingel, het winkelcentrum, onderscheidend vermogen (turf, historie), "dáárvoor kom je naar Deurne"!

Daarnaast: met welke partners trek je op: a) in Deurne en b) in de regio (evt. Limburg) en wat mag dat de gemeente kosten?

### Opgave 2

Duurzaamheid

Breng in beeld wat er gedaan moet worden om de doelstelling "Deurne - 2050 energieneutraal" te bereiken.

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: het onderwerp duurzaamheid dwars door alle beleidsvelden heen lopen. Voorbeeld: woningen: wat voor woningen willen we eigenlijk? Wat zijn de gevolgen als we in 2050 energieneutraal willen zijn ("ten koste van wat?"). In beeld brengen is goed, maar niet in beton gegoten omdat toekomstige technologische ontwikkelingen nog niet in beeld zijn. Beleid richten op integraliteit. Wat kun je als gemeente doen om (goed gedrag) te stimuleren? Kijk bij het in beeld brengen nadrukkelijk naar hetgeen al is vastgesteld. Gevraagd wordt om een nulmeting: waar staan we nu en wat levert het op als we extra stappen zetten? Duurzaamheid is ook: rentmeesterschap.

### Opgave 3

Transitie buitengebied

Breng in beeld wat de huidige problematiek is in het buitengebied, wat de gewenste situatie is en hoe we daar kunnen geraken?

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: een nulmeting buitengebied en: wat zijn de ambities voor het buitengebied? Breng de problematiek buitengebied in beeld. Wat zijn de uitdagingen voor het buitengebied? Is het mogelijk om het college meer vrijheid/bevoegdheid te geven om binnen de door de raad gestelde kaders te handelen? Zo kan er sneller en beter worden ingespeeld op ontwikkelingen. De raad

kan dit controleren. Anderzijds: we hebben net een bestemmingsplan buitengebied vastgesteld. Nu is het tijd om te handelen. Een heldere visie op de lange termijn ontbreekt. Daarom moeten alle (postzegel)plannen op zijn merites worden beoordeeld. Ook: je kunt geen algemene lijn trekken omdat de plannen heel divers zijn. Maatwerk met (postzegel)plannen blijft dus nodig. Is er experimenteer ruimte om anders met het buitengebied om te gaan; welke kansen biedt het omgevingsplan? Zou je regionaal op kunnen trekken met gemeenten met die soortgelijke problematiek hebben?

#### Opgave 4

Visie centrum(ring)

Waar willen we naartoe met ons winkelcentrum/(historische) kern Deurne?

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: hoe kunnen we de oorspronkelijkheid voor het centrum van Deurne behouden/versterken. In de andere dorpen lukt dat wel. Wat willen we met Deurne: de ring zelf en daarbinnen? Kan dit gekoppeld worden aan een reductie van het aantal m<sup>2</sup> winkels. Dit kan leiden tot nieuwe, mooie ontwikkellocaties, ten behoeve van woningen. Kijk naar: structuurvisie ring centrum: waar willen we ontwikkelmogelijkheden bieden. Wat doe je met lelijke stukken? En met De Wieger? Parallel met opgave buitengebied (proces). Wat kan een monumentenverordening, stimuleringsregeling, welstandsregeling, bomenplan (openbaar groen), openbare kunst hierin betekenen? Wat zijn de kansen voor het centrum? Wat doen we met de aanloopstraten? Maar ook: niet te rigide zijn met grenzen (binnen/buiten ring).

#### Opgave 5

Volksgezondheid

Alle deelnemers vinden volksgezondheid erg belangrijk. Het is echter niet gelukt een opgave over dit onderwerp te formuleren.

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: de gemeenteraad moet de volksgezondheid verbeteren en wil die ambitie nadrukkelijker uitspreken. Wat kunnen we doen om dit te verbeteren? Gevraagd wordt om een integrale benadering. Het is niet nodig hier extra aandacht aan te besteden; dat gebeurt al in het kader van vergunningaanvragen. Verder heb je als gemeente weinig bevoegdheden; als een aanvraag aan de (landelijke en provinciale) voorwaarden voldoet, moet je als gemeente vergunning verlenen. Overigens zijn wetenschappers het er nog niet over eens wat het effect is van bepaalde vormen van "milieuvervuiling" – dat ligt genuanceerd. Zorg ook voor naleving van de vergunning (handhaving). Wordt in dit kader ook bijv. alcohol- en drugsgebruik bedoeld? Het gaat om bewustwording.

#### Opgave 6

Uitbreiding industrieterrein

Wat zijn de ambities voor Deurne als het gaat om (de capaciteit van) industrieterreinen?

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: wat zijn de kansen: wat zijn de kansen, recycling, cradle to cradle. Zorg dat je als gemeente wat te bieden hebt. Aandacht wordt gevraagd voor toekomstbestendigheid – duurzaamheid. Kijk naar concentraties van functies/clustering. Ook in regionaal verband bezien. Niet heel Deurne omringen met bedrijventerreinen. Kwaliteit én kwantiteit.

#### Opgave 7

Handhaving en toezicht

Gevraagd wordt of er extra middelen beschikbaar gesteld moeten worden voor controle in het buitengebied. Kan een extra bijdrage aan ODZOB leiden tot intensievere controles? Ook voor deze opgave is geen overtuigende meerderheid.

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: hier zijn al extra middelen voor gereserveerd. Bovendien is de gemeente vaak niet bevoegd, maar bijv. de NVWA. Er moet meer gekeken worden naar toezicht in plaats van handhaving. Pro actief sturen. Ondermijnende criminaliteit is een belangrijk onderwerp (zie ook sessie 2).

Onderstaande punten zijn genoemd door de fracties, maar hier is verder niet over door-  
gesproken vanwege tijdgebrek:

- Bomenbeleid
- Duurzame mobiliteit
- Groenvoorziening
- Integrale accountmanager voor centrum en één voor het buitengebied
- Positie van Deurne Greenport/Brainport
- Cultuurbeleid loskoppelen van vastgoed
- Klimaatadaptie
- Samenwerking onderwijs-bedrijfsleven- agro food
- Natuur en milieu biodiversiteit
- Plezierjacht
- Werken – wat in de sheet staat
- Rode loper
- Minder regels
- Arbeidsmarkt

De commissiegriffier,

(R.J.C.M. Rutten)

## Advies sessie 2

---

|                 |                                                             |
|-----------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>Thema's:</b> | Zorgzame en veilige gemeente (4)<br>Goede voorzieningen (5) |
| <b>Datum:</b>   | 30 mei 2018 (Fractiekamer)                                  |

---

Aan de gemeenteraad  
van Deurne

In sessie 2 heeft een afvaardiging van de raad beraadslaagd over bovengenoemd onderwerp.

### Onderwerp 1: voorzieningenniveau

Het voorzieningenniveau op peil brengen en houden. Een aantal keuzes zijn vooruitgeschoven en die zullen in deze periode gemaakt moeten worden. Prioriteiten liggen bij een afweging maken over de gymvoorziening Zeilberg, Neerkant, KDO, zwembad en de Wieger.

#### Opgave 1

Het voorzieningsniveau zal op peil gebracht moeten worden en behouden. Daarbij is het prioriteit om knopen door te hakken over de gymvoorzieningen in Zeilberg en Neerkant, de voorziening voor de KDO, de zwembadvoorziening en de Wieger.

#### Opgave 2

Integraliteit over alle voorzieningen en gebruik van slimme combinaties.

#### Opgave 3

Basisinfrastructuur waarvan je vanuit een decentrale manier wijkgericht gaat werken.

### Minderheidsstandpunt PvdA en PAGL

Pleidooi voor het voorzieningenniveau van de Koolhof. De Koolhof heeft op dit moment geen centrum, geen centraal punt. Zorg daarom dat er aandacht is voor de Koolhof en haar voorzieningenniveau.

### Onderwerp 2: preventie armoede en eenzaamheid

Inzetten op preventie van armoede waarbij kinderen en jeugd in het bijzonder. Ieder kind zou mee moeten kunnen doen aan sport, cultuur. Ook eenzaamheid wordt genoemd als een onderwerp waar meer aandacht aan gegeven moet worden.

#### Opgave

Onderwerp komt al voor in beleid.

### Onderwerp 3: Levendige kernen en dorpen

De woningbouw is een voorwaarde voor een levendige kern. Jong bloed kan ervoor zorgen dat een kern of dorp actief en levendig blijft. Onderwijsvoorzieningen moeten dichtbij de mensen zijn om de kern levendig te houden. Daarnaast verwijzing naar een

nieuwe aanpak die in Denemarken wordt gebruikt met nieuwe en gezonde schoolaanpak. Integraal planontwikkeling kan daarnaast een middel zijn om kernen levendig te houden.

#### Opgave

Blijven kijken (langjarig) wat de ontwikkelingen zijn in een dorp/wijk en wat er noodzakelijk is om de kern levendig te houden. Sluit bovendien deels aan bij de opgave rondom het voorzieningenniveau.

#### Minderheidsstandpunt CDA

Prioriteit om de kern van Zeilberg van jong bloed te voorzien en een gezonde kern te creëren.

### **Onderwerp 4: wijkgericht werken**

#### Opgave

Gelinkt aan de opgave van onderwerp 1 en 7. Accommodaties moeten ondersteunend zijn om wijkgericht te werken. Daarnaast monitoren op effecten van wijkgericht werken van belang.

### **Onderwerp 5: mantelzorg - vergrijzing**

Vergrijzing slaat toe in Deurne. Mantelzorgers zijn moe en komen niet meer tot rust. Als je in contact wil komen met die mensen, biedt dan zo snel mogelijk een professioneel mantelzorgermakelaar aan. Dat begint in de wijken en dan weet je veel beter hoe het ervoor staat. Dit moet in de komende drie/zes maanden ingevuld worden, anders loop je achter de feiten aan. Het is van belang dat je maatregelen gaat nemen die de vergrijzing tegen kunnen gaan. Als gemeente voorbereid zijn op de veranderingen in de bevolkingsopbouw en daarvoor maatregelen nemen.

#### Opgave

Toekomstbestendige maatregelen nemen met betrekking tot vergrijzing.

### **Onderwerp 6: betrekken jeugd**

Focus niet alleen op de ouderen, maar kijk ook naar de jeugd en de jongeren. Van belang om Deurne als een aantrekkelijke gemeente neer te zetten voor jongeren. De jeugd moet geïnteresseerd en betrokken geraken in Deurne en ook in Deurne willen blijven wonen.

#### Opgave

Zorg dat de jeugd betrokken en geïnteresseerd geraakt en in Deurne wil blijven. Dat betekent een evenwichtig voorzieningsniveau en dat er gewaakt moet worden voor een exclusieve benadering voor ouderen.

### **Onderwerp 7: bekendheid zorg in Deurne**

Van belang is dat de burgers weten waar ze terecht moeten met hun zorgvraag. Op dit moment is er nog een groep die niemand bellen met hun zorgvraag, zodat ze met het probleem blijven zitten. De bekendheid en zichtbaarheid van de zorg in Deurne moet beter, zodat burgers beter weten waar ze terecht kunnen met hun zorgvraag.

#### Opgave

De bekendheid, zichtbaarheid, het bereik en het bewustzijn van de gemeente vergroten,

zodat de inwoners van Deurne weten waar ze met hun zorgvraag terecht kunnen. De zorgmijders moeten gevonden worden. Er moet een oplossing gevonden worden tussen het gat 'ik heb een probleem' en 'ik bel de gemeente/zorg in Deurne'.

### **Onderwerp 7: vangnet stoppende ondernemers buitengebied**

Er moet een vangnet komen voor ondernemers in buitengebied die niet mee kunnen met ontwikkelingen en daarmee zullen moeten stoppen. Groot percentage dat gaat stoppen en dat aantal zal enkel toenemen. Op dit moment nemen al 200 bedrijven gebruik van stoppersregeling. Deze ontwikkeling heeft ook sociale gevolgen voor deze ondernemers. Ze komen in een sociaal isolement en er is geen vangnet voor deze groep mensen.

#### Opgave

Deze groep stoppende ondernemers in het buitengebied, die niet altijd vrijwillig stoppen, verdient speciale aandacht. Het minimabeleid moet daarom ook specifiek aandacht geven aan deze groep mensen.

### **Onderwerp 8: handhaving en veiligheid**

#### Opgave

Optimaliseer de bestuursrechtelijke instrumenten en ga op zoek naar slimme effectieve combinaties van bestuursrecht en strafrecht.

### **Overige onderwerpen**

#### Versterken vrijetijdseconomie

Cultuur niet als sluitpost zien, maar ook als kans voor het versterken van de vrijetijdseconomie. De aandacht geven aan vrijetijdseconomie en dit ook goed faciliteren. Sluit deels aan bij het belang van de Wieger als voorziening bij onderwerp 1.

#### Scholenvierkant

Wijzen op de kansrijkheid van de scholenvierkant. Kies deze locatie voor planontwikkeling van de KDO.

#### Toegankelijkheid openbaarheid en openbare gebouwen

Toegankelijkheid in de openbaarheid en openbare gebouwen. Bereikbaarheid voor visuele en lichamelijke beperkingen. Past wel bij de doelgroep waar het in deze sessie vaak over is gegaan. Is genoemd in sessie 3 en daar genoteerd als opgave.

De commissiegriffier,

(F.A.D. Wijnands)

## Advies sessie 3

---

|                 |                                                            |
|-----------------|------------------------------------------------------------|
| <b>Thema's:</b> | Goede bereikbaarheid (2)<br>Betaalbaar en divers wonen (3) |
| <b>Datum:</b>   | 31 mei 2018 (Commissiekamer)                               |

---

Aan de gemeenteraad  
van Deurne

In sessie 3 heeft een afvaardiging van de raad beraadslaagd over bovengenoemde thema's.

In de sessie zijn een aantal onderwerpen besproken, waarvoor opgaven zijn geformuleerd. Daarnaast zijn ambities benoemd die als rode draad door de diverse nieuwe en reeds bestaande opgaven heen lopen, en die in het beleid, projecten, lobby's, afspraken met andere overheden en organisaties continu meegenomen en onder aandacht moeten worden gebracht.

### Ambities Deurne wonen en bereikbaarheid

#### Ambitie 1 Behoud Intercitystation

#### Ambitie 2 Aantrekkelijke en aantrekkende woongemeente

Ambitie is dat alle inwoners in Deurne kunnen blijven wonen en aantrekkende woonmilieus (voor terugkeerders en nieuwe inwoners) behouden en versterkt worden. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de sterke kanten van Deurne, zoals het IC-station, hoogwaardige voorzieningen en aantrekkelijk centrum. Hiervoor wordt met verve invulling gegeven aan de uitdaging van de provincie Noord-Brabant zoals verwoord in de Brabantse Agenda Wonen: 'Ruim baan dus voor woningbouw op geschikte inbreidings-, herstructurerings- en transformatielocaties en in leegstaand vastgoed, die aansluit op een actuele vraag en snel in aanbouw kan worden genomen.' De woningbehoefteprognose van de provincie wordt daarbij alleen richtinggevend gehanteerd voor monitoring en niet als maximum. Daarmee wordt vasthouden aan ingezette lijn Structuurvisie 2030 bouwen binnen bestaand stedelijk gebied, met een maximale inzet op herstructurerings- / herontwikkelingslocaties. De gemeente bepaalt per locatie / project op welke wijze aan de 'actieve' / 'activerende' rol vorm wordt gegeven. Risico's worden zorgvuldig afgewogen, met als basislijn geen actief grondbeleid. Kansen zoals in het centrum van Deurne ten aanzien van compactisering worden gepakt, niet alleen door omzetting in wonen, maar ook met oog voor toevoeging van bijvoorbeeld dienstverlening.

#### Ambitie 3 Flexibiliteit / ruimte om in te spelen op wensen en behoeften

In alle beleid / regelgeving ('kaders'), zoals bestemmingsplannen, visies, beleidskaders zoeken naar balans tussen hetgeen geregeld moet worden en behoud van flexibiliteit om aan (veranderende) wensen en behoeften tegemoet te komen.

#### Ambitie 4 Bereikbaar en toegankelijkheid openbaar vervoer, openbare ruimte en gebouwen

De bereikbaarheid en toegankelijkheid van het openbaar vervoer en gebouwen verder verbeteren / toegankelijker maken voor mensen met een beperking. Ook met oog op de

verdere vergrijzing waardoor steeds meer mensen slechter te been geraken, slechter zien of andere beperkingen ondervinden is dit een thema om naar te handelen. Daarbij is het van belang om niet enkel naar het openbaar vervoer en de gebouwen te kijken, maar de gehele openbare ruimte toegankelijk en bereikbaar te maken voor iedereen.

Algemene opgave ten aanzien van ambitie 1 tot en met 4 (continu)

Ambities actief uitdragen, inpassen in beleid, projecten, afspraken etc. Per locatie / project actieve/activerende rol bepalen en bij vastleggen van 'kaders' blijvend aandacht voor behoud flexibiliteit.

## **Onderwerpen thema betaalbaar en divers wonen (3)**

### **Onderwerp 1 Woonvisie**

Faciliteren en stimuleren van woningbouw op basis van wensen en (veranderende) behoeften. Flexibiliteit binnen (globale) kaders, (extra) aandacht voor doorstroming (senioren), kleine huishoudens en middeninkomens (mogen niet in sociale huur, maar ook niet / nauwelijks terecht in koop). Marges hanteren zodat woningbouw in alle kerkdorpen, maar ook in wijken van Deurne mogelijk blijft. Diversiteit in wonen en woonvormen, met aandacht voor woonomgeving (veiligheid, bereikbaarheid, duurzaamheid, levensloopbestendig, groen/klimaat). Niet alleen richten op nieuwbouw, maar ook renovatie, vervanging en andere / alternatieve woonvormen. Resultaten van het lopende woonbehoefte-onderzoek zijn mede basis voor actualisatie woonvisie.

Opgave:

Actualiseren Woonvisie (start 2018).

### **Onderwerp 2 Huisvesting arbeidsmigranten**

Duidelijkheid afspraken zijn noodzakelijk over hoe omgegaan wordt met de huisvesting van arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten zijn in diverse sectoren noodzakelijk, niet alleen in de agrarische sector. Maar ook de burgers willen een goed gevoel over hoe deze huisvesting geregeld is en wordt. Voorkomen moet worden dat vraagstukken over huisvesting arbeidsmigranten 'in de calamiteit terecht komen' door duidelijke kaders en inzicht hoe de huisvesting op een goede manier wordt geregeld. Dit is van belang voor de ondernemers, de arbeidsmigranten, maar vooral ook in het belang van al onze inwoners.

Opgave

Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten actualiseren.

### **Onderwerp 3 Welstand**

Er is behoefte aan (meer) flexibiliteit in regelgeving, maar anderzijds is het van belang om zuinig te zijn op het dorpse karakter en de kerkdorpen. Er is op dit moment geen behoefte om het welstandbeleid los te laten. Wel aan een evaluatie over 1 of 2 jaar.

Opgave

Evalueren welstandsbeleid in 2019/2020.

#### **Onderwerp 4 Woonlasten**

De woonlasten in Deurne zijn vrij hoog in vergelijking met andere Brabantse gemeenten. Voorkomen moet worden dat de woonlasten in de top van de provincie (blijven) zitten.

##### Opgave

Woonlasten in lijn brengen met de andere gemeenten.

### **Onderwerpen thema goede bereikbaarheid (2)**

#### **Onderwerp 1 Verkeer- en vervoersbeleid**

Zorgen voor veilige wegen waarbij aandacht is voor optimale routestructuur en dan specifiek vrachtverkeer. Ook het stimuleren van duurzaam vervoer. We moeten als Deurne waken dat we een aantal onveilige wegen hebben. Zeker de situaties waarvan voorzien is dat ze onveilig zijn

##### Opgave

Actualisatie verkeer- en vervoersplan voor de korte en lange termijn met het accent op veiligheid, duurzaamheid en innovatie.

#### **Onderwerp 2 Bereikbaarheid Deurne**

De bereikbaarheid van Deurne, vooral via A67 en N279, is slecht te noemen. Deurne zit tussen Brainport en Greenport in. Veel Deurnese inwoners die via deze wegen rijden, komen vast te zitten in de file. Zou eigenlijk een lobby ingezet moeten worden, meer energie ingestoken worden om de bereikbaarheid van Deurne te vergroten. Veel inwoners werken in de regio, maar staan vast om bij het werk te komen. Voor bedrijven is het ook aantrekkelijker als Deurne beter bereikbaar is.

##### Opgave

Actieve deelname in projecten gericht op verbetering van de A67 en N279, met specifieke aandacht voor de verbetering van de bereikbaarheid van Deurne.

#### **Onderwerp 3 Terugdringen doorgaand vrachtverkeer centrum Deurne**

Tijdens de raadsvergadering van 13 maart 2018 is een motie aangenomen om onderzoek te verrichten naar het terugdringen van doorgaand vrachtverkeer binnen het centrum van Deurne.

##### Opgave

Onderzoek om het doorgaande vrachtverkeer zoveel als mogelijk (middels duidelijke bebording) te weren uit het centrum van Deurne.

#### **Onderwerp 4 parkeren**

##### Opgave

Actualisatie van de nota parkeernormen.

##### Opgave

Inventariseren van de parkeerknelpunten in Deurne en daarnaast specifiek aandacht geven aan de parkeerproblemen rondom het NS-station.

## **Onderwerpen behorende bij andere thema's / reeds in andere sessie (deels) besproken**

### **Onderwerp: Behoud groene leefomgeving**

#### Opgave

Beleid (en uitvoering) ten aanzien van de laanbomenstructuur tegen het licht houden.

#### Minderheidsstandpunt Progressief Akkoord-GroenLinks en Transparant Deurne

Het volledige kapregime evalueren en bijstellen, omdat het huidig kapregime ten koste gaat van de flora en fauna, de leefomgeving en groene parels.

### **Onderwerp: duurzaamheid**

#### Opgave ten aanzien van motivatie en educatie

Bewoners moeten worden gestimuleerd / uitgedaagd om meer energiebesparende maatregelen te nemen. Het belang van duurzaamheid moet benadrukt worden. Uitbreiden van educatieprogramma's jeugd, maar ook programma's / projecten voor mensen die nu (nog) helemaal niet bezig zijn met duurzaamheid.

Daarnaast moet de educatie voorkomen dat op dit moment door (individuele) bewoners voor de toekomst ongewenste keuzes gemaakt worden / investeringen worden gedaan, zoals palletkachels om woning van het aardgas te krijgen.

#### Opgave

Koppelen met opgave uit de sessie van 30 mei.

De commissiegriffier,

(F.A.D. Wijnands)

## Advies sessie 4

---

|                 |                                                                                               |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Thema's:</b> | Burgerparticipatie<br>Anders vergaderen<br>Organisatie-ontwikkeling<br>Regionale samenwerking |
| <b>Datum:</b>   | 31 mei 2018 (Fractiekamer)                                                                    |

---

Aan de gemeenteraad  
van Deurne

In sessie 4 heeft een afvaardiging van de raad beraadslaagd over bovengenoemde thema's.

### Opgave 1

#### Burgerparticipatie

Informeer de commissie Bestuur over de uitwerking van het raadsbesluit van 19 december 2017 in het kader van burgerparticipatie. Denk bij de uitwerking aan zaken als: burgerbegroting, doelgroepbenadering.

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: Inwoners meer uitnodigen om het initiatief te nemen, kenbaar maken, geen belemmeringen opwerpen om initiatieven in te dienen, verwachtingsmanagement, naar een goed systeem toewerken. Afspraken aan de voorkant maken en verwachtingspatronen vooraf helder krijgen. Raad wel op tijd meenemen: wat gaat er gebeuren? Verbijzonderen en maatwerk leveren. Laten zien wat er mogelijk is, weten wat er mogelijk is, goed kader meegeven. Vertrouwen, zowel vanuit organisatie als raad/bestuur. Beperkte structuur nodig.

### Opgave 2

#### Anders vergaderen

Breng in beeld op welke wijze er anders vergadert kan worden. Vroegtijdige betrokkenheid en de inbreng van inwoners zijn hierbij van belang. Op een later moment kan gekeken worden naar de vergaderstructuur.

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: in commissieverband vaker in gesprek met inwoners en doelgroepen. De ervaringen opgedaan in het proces om te komen tot de Toekomstvisie (Veerkrachtig Bestuur) verdient navolging. Co-creatie. Actievere rol raad bij het agenderen van onderwerpen in de commissie, aan de hand van de ontwikkelagenda. Maak het in de werkvorm mogelijk dat inwoners volwaardig deel kunnen nemen zoals bij de totstandkoming Visie Centrumring. Werk concept burgerbegroting verder uit. Kijk ook naar de mogelijkheden om op locatie te vergaderen. Overweeg scholing van raadsleden om te komen tot anders vergaderen.

### Opgave 3

#### Organisatie-ontwikkeling

De gemeenteraad wil (evt. in commissieverband) geïnformeerd blijven worden over organisatie-ontwikkelingen die betrekking hebben op de toekomstbestendigheid van de organisatie. Denk hierbij ook aan de toenemende digitalisering en de gevolgen hiervan voor de kwetsbare inwoners en de verbouwing van het gemeentehuis.

De raad is er zich van bewust dat organisatie-ontwikkeling en anders werken door college en raad samen opgaan. Ten aanzien van de bestuurlijke houding en gedrag kwam naar voren: vooraf kaders stellen, inwoners actief betrekken, loslaten, kansen geven en fouten mogen maken.

#### Opgave 4

##### Regionale samenwerking

Kom met een voorstel om de betrokkenheid van de raad bij regionale samenwerking te verbeteren en het proces efficiënter kan inrichten.

In dit kader zijn door één of meer fracties de volgende aspecten genoemd: samenwerkingsverbanden één keer per jaar uitnodigen in de commissie. Laat ook aan burgers zien wat samenwerking oplevert. De samenwerkingsmonitor is een bruikbaar instrument dat nog verbeterd kan worden. Kijk ook buiten de provinciegrens. Voorkom een bestuurlijk lappendeken door met bestaande partners te verdiepen.

De commissiegriffier,

(R.J.C.M. Rutten)